

Насилието срещу жените: общеевропейско проучване

Въпроси и отговори относно методологията на проучването

Настоящият документ представлява кратък преглед на начина, по който бе извършено проучването на FRA относно насилието срещу жените. Подробна информация може да се намери в [техническият доклад](#).

1. Кои бяха респондентите в проучването?

Интервюирани бяха над 42 000 жени на възраст между 18—74 години в целия ЕС. Това се равнява на 1500 жени от всяка държава (с изключение на Люксембург с 900 респонденти).

Долната възрастова граница беше 18 години поради чувствителния характер на проучването и ограниченията в някои държави членки за провеждане на събеседвания с жени под 18 години без одобрение от родителите.

Към основните резултати от доклада е приложена разбивка, включваща основните социално-демографски характеристики.

2. Защо, кога и как беше извършено проучването?

Проучването е в отговор на отправено от Европейския парламент искане за данни относно насилието срещу жените, което беше отбелязано отново от Съвета на ЕС в неговите заключения относно премахването на насилието срещу жените в Европейския съюз.

FRA разработи проучването въз основа на информация от експерти от научните среди и представители на гражданското общество, работещи в областта на борбата с насилието срещу жените. Консорциум — по договор на FRA след открита тръжна процедура — извърши обширно пробно проучване през 2011 г. и осъществи работата на място между март и септември 2012 г. В консорциума участваха компанията Ipsos MORI, Европейският институт по превенция на престъпността и наказателно правосъдие, който е свързан с Междурегионалния научноизследователски институт на ООН по престъпленията и правосъдието. Ipsos MORI определи организации във всяка държава членка на ЕС, които да проведат събеседванията на място.

Съвместно с FRA консорциумът разработи програма за обучаване на интервюиращи лица и проведе обучение на националните обучители през февруари 2012 г. Националните обучители проведоха обучение на избрани жени, които да проведат събеседванията във всяка държава. FRA и изпълнителите участваха в някои сесии за обучение, за да проследят съдържанието на обучението.

Въпросникът беше преведен на местните езици, които бяха използвани при събеседванията с респондентите. Ipsos MORI обедини данните в единен набор от данни за първоначалния сравнителен анализ на равнище ЕС. FRA извърши окончателния анализ.

3. Как бяха подбрани респондентите?

Проучването във всяка държава членка се основава на национална представителна извадка от жени. В държавите, в които беше възможно регистрите на населението да се използват за съставяне на извадка, извадката от лица бе съставена въз основа на регистрите и интервюиращите можеха да се свържат пряко с избраните жени. В държавите, в които липсваше подобна информация, извършващите проучването най-напред съставяха извадка от домакинства, а интервюиращите избраха респондентите от отговарящите на изискванията жени в домакинството. Избраните на случаен принцип лица за събеседване не можеха да предлагат на някой друг да участва в събеседването вместо тях.

4. Как бяха гарантирани неприкосновеността на личния живот, анонимността и поверителността на респондентите?

Проучването беше извършено от професионални интервюиращи лица, обучени как да гарантират поверителността. Наборът от данни от проучването не съдържа никаква лична информация, която би позволила разпознаване на респондентите. При анализа на данните бяха взети мерки, така че никой да не може да бъде разпознат по резултатите от проучването.

5. Каква беше продължителността на всяко събеседване?

Продължителността на събеседванията с всеки респондент зависеше в голяма степен от неговите преживявания. За жени, които са преживели много случаи на насилие, събеседването отнемаше повече от планираните 50 минути. За тези, които не са преживели никаква форма на насилие, продължителността на събеседването беше по-малка.

6. Какви теми бяха обхванати във въпросника?

Стандартизираното проучване, извършено във всички държави членки, включваше въпроси за физическо, сексуално и психологическо насилие, превръщането на деца в жертви, сексуален тормоз и преследване (включително чрез новите средства като интернет). От жените се искаше да предоставят информация за преживени от тях случаи на насилие, честотата на тези прояви и последиците от това за техния живот. Освен това в проучването беше събрана информация за случаите на съобщаване и несъобщаване на полицията и за използването от страна на жените на други служби, които могат да помогнат на жертвите.

7. В проучването задава ли се въпросът кой е извършител на злоупотребата?

В проучването на респондентите бяха задавани въпроси за преживените от тях случаи на насилие от интимни партньори — хора, за които жените в момента са омъжени или са били омъжени, с които живеят като двойка или са във връзка. Бяха задавани въпроси и за случаи с други хора, например непознати, познати, колеги или други хора на работното място или членове на семейството (освен партньора).

8. Как в проучването се измерваше физическото/ сексуалното/ психологическото насилие?

На респондентите бяха задавани въпроси за конкретни прояви на насилие, които респондентът може да е преживял — например дали е бил подлаган на ритане, плесници, удари и т.н. Предишни проучвания са показали, че по този начин има по-голяма вероятност респондентите да помнят и идентифицират случаите на насилие. Във въпросите за случаите на преживяно насилие не са използвани изрази като „изнасилване“ или „злоупотреба“, които респондентите могат да разбират по различни начини.

9. Как в проучването се измерваше сексуалният тормоз?

На респондентите беше зададен въпросът дали са преживели конкретни инциденти, които считат за нежелани и обидни. Това включваше получаването на коментари и шеги със сексуален намек, нежелано докосване или целуване или получаване на имейли или текстови съобщения с очевидно сексуално съдържание.

10. Как в проучването се измерваше преследването?

На респондентите беше представен списък с инциденти, като се задаваше въпросът дали едно и също лице е отговорно за тези инциденти. Наред с другото, инцидентите включваха примери за многократно получаване на съобщения с обидно съдържание

(например по имейл или чрез интернет), заплашителни или „мълчаливи“ телефонни обаждания, или случаи, в които респондентът е проследяван многократно или домът му е бил наблюдаван.

11. Доколко представителни са резултатите?

Извадката от респонденти беше избрана на случаен принцип. Резултатите са представителни за опита и мненията на жени на възраст 18—74 г., живеещи в ЕС.

12. Възможно ли е външни фактори да са оказали влияние върху резултатите?

От едно домакинство беше избрана само една жена. Интервюиращите не разкриваха темата на събеседването пред други членове на домакинството. Събеседванията се извършваха на места, където присъстват само респондентът и интервюиращият и където те не могат да бъдат притеснявани.

Участието беше доброволно. Събеседването можеше да бъде прекъсвано или пренасрочвано, за да се гарантира, че то се извършва в отсъствието на други лица. Респондентът имаше право да реши по всяко време дали се чувства комфортно с оглед продължаване на събеседването.

Освен това респондентите имаха възможността да отбележат всички преживявания, които не желаят да разкриват в събеседването във въпросник, който се попълва самостоятелно. Интервюиращите в проучването бяха само жени.

13. Как беше гарантирана съпоставимостта на резултатите?

За да се гарантира съпоставимост на резултатите, през 2010—2011 г. FRA извърши пилотно проучване в шест държави членки — Финландия, Германия, Унгария, Италия, Полша и Испания. Пилотното проучване беше извършено чрез проект на въпросник. Използвана беше комбинация от методи, за да се проучат различните начини, по които респондентите в отделните държави разбират елементите на проучването. Резултатите бяха използвани за допълнително разработване на въпросника преди той да бъде окончателно завършен и преведен за използване във всички държави членки.

За разлики между държавите и в рамките на самите държави по отношение на степента на разпространение на насилието срещу жените се съобщава и в други проучвания, например в проучването на СЗО относно здравето на жените и домашното насилие и в националното проучване в САЩ относно насилието от интимен партньор и сексуалното насилие.